

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου «Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης»

Από τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου, προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη από τη διεύρυνση της σύνθεσης του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), το οποίο λειτουργεί στο Υπουργείο Εσωτερικών, με την προσθήκη δύο (2) επιπλέον μελών και δύο (2) επιπλέον γραμματέων και την ως εκ τούτου καταβολή αποζημίωσης σε αυτούς. **(άρθρα 534, 542 παρ.3)** Η εν λόγω δαπάνη εκτιμάται στο ποσό των **5,6 χιλ. ευρώ**, περίπου.

2. Ετήσια δαπάνη από τη σύσταση:

α) είκοσι επτά (27) Μονάδων Εποπτείας στις Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας (Α.Υ.Ε.) ο.τ.α., επιπέδου Διεύθυνσης και την ως εκ τούτου κάλυψη των εξόδων λειτουργίας αυτών, συμπεριλαμβανομένου και του επιδόματος θέσης ευθύνης στους προϊσταμένους αυτών. **(άρθρο 660)** Το ύψος της δαπάνης από την καταβολή του εν λόγω επιδόματος ανέρχεται στο ποσό των **190 χιλ. ευρώ** περίπου,

β) δύο (2) Τμημάτων της Υπηρεσίας Γενικής Εποπτείας Νομιμότητας ο.τ.α. και την ως εκ τούτου κάλυψη των εξόδων λειτουργίας αυτών, συμπεριλαμβανομένου και του επιδόματος θέσης ευθύνης στους προϊσταμένους αυτών. **(άρθρο 660)** Το ύψος της δαπάνης από την καταβολή του επιδόματος θέσης ευθύνης των προϊσταμένων αυτών ανέρχεται στο ποσό των **9 χιλ. ευρώ** περίπου,

γ) Ιδιαίτερου Γραφείου Γενικού Επόπτη, Ιδιαίτερου Γραφείου Επόπτη και Γραφείου Νομικής Υποστήριξης σε κάθε Α.Υ.Ε. ο.τ.α., και την ως εκ τούτου κάλυψη των εξόδων λειτουργίας αυτών. **(άρθρο 660)**

3. Ετήσια δαπάνη από τη σύσταση στο Υπουργείο Εσωτερικών:

α) διακοσίων πενήντα μίας (251) θέσεων μόνιμου προσωπικού για τη στελέχωση της Υπηρεσίας Γενικής Εποπτείας Νομιμότητας ο.τ.α.,

β) τεσσάρων (4) θέσεων συνεργατών για τη λειτουργία του Ιδιαίτερου Γραφείου του Γενικού Επόπτη,

γ) είκοσι οχτώ (28) θέσεων συνεργατών για τη λειτουργία των Ιδιαίτερων Γραφείων Εποπτών,

δ) επτά (7) θέσεων νομικών συμβούλων. **(άρθρο 673)**

Η ανωτέρω δαπάνη, η οποία εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά, (κατηγορία υπαλλήλων, συνεργατών κ.λπ.) θα υλοποιηθεί κατά τον χρόνο

πλήρωσης των ανωτέρω θέσεων, στην περίπτωση που οι εν λόγω θέσεις καλυφθούν με νέους διορισμούς εκτιμάται στο ποσό των **17,5 χιλ. περίπου**, κατ' άτομο, για το προσωπικό της κατηγορίας ΠΕ και στο ποσό των **16,7 χιλ. ευρώ** περίπου, κατ' άτομο, για το προσωπικό της κατηγορίας ΤΕ. Η δαπάνη για τους νομικούς συμβούλους ανέρχεται, κατ' ανώτατο όριο, στο ποσό των **29 χιλ. ευρώ**, περίπου, κατ' άτομο.

4. Ετήσια δαπάνη από την αύξηση, κατά επτά (7), των οργανικών θέσεων του Υπουργείου Εσωτερικών για την κάλυψη αναγκών της Υπηρεσίας Γενικής Εποπτείας Νομιμότητας ο.τ.α. (**άρθρο 726**) Το ύψος της εν λόγω δαπάνης, η οποία θα υλοποιηθεί κατά τον χρόνο πλήρωσης των θέσεων, στην περίπτωση που οι εν λόγω θέσεις καλυφθούν με νέους διορισμούς, εκτιμάται στο ποσό των **126 χιλ. ευρώ** περίπου.

5. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή των αποδοχών:

- α)** του Γενικού Επόπτη, ύψους **62 χιλ. ευρώ** περίπου,
- β)** των 7 Εποπτών, συνολικού ποσού **368 χιλ. ευρώ** περίπου. (**άρθρο 680**)

6. Ετήσια δαπάνη από την αντιμετώπιση του κόστους λειτουργίας (αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή, γραμματειακή υποστήριξη κ.λπ.) της συνιστώμενης στο Υπουργείο Εσωτερικών Υπηρεσίας Γενικής Εποπτείας Νομιμότητας ο.τ.α. και των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας ο.τ.α, οι οποίες συστεγάζονται με τις υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας. (**άρθρο 662**) Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός υπαλλήλων κ.λπ.) και θα προσδιοριστεί με βάση τα απολογιστικά στοιχεία των προϋπολογισμών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

7. Δαπάνη, σε βάρος του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων, από την ανάπτυξη και λειτουργία στο Υπουργείο Εσωτερικών πληροφοριακού συστήματος ελέγχου νομιμότητας των ο.τ.α. (**άρθρο 672 και 685 παρ. 3**) Το ύψος της εν λόγω δαπάνης ανέρχεται στο ποσού του **1,6 εκατ. ευρώ** περίπου, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

8. Δαπάνη από την αντιμετώπιση του κόστους διενέργειας ανοικτού διαγωνισμού από το Α.Σ.Ε.Π. για την επιλογή του Γενικού Επόπτη και του Επόπτη και από την καταβολή αποζημίωσης στα μέλη της 5μελούς Επιτροπής Επιλογής. (**άρθρο 679 παρ. 1**) Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά και όσον αφορά στην καταβολή αποζημίωσης στα μέλη της Επιτροπής Επιλογής, κατά τον χρόνο διενέργειας του διαγωνισμού, ανέρχεται στο ποσό των **2 χιλ. ευρώ** περίπου μηνιαίως.

9. Δαπάνη από τη συνέχιση λειτουργίας, για το οριζόμενο χρονικό διάστημα, της Μονάδας Σύνταξης και Εφαρμογής Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, επιπέδου Διεύθυνσης, και την ως εκ τούτου αντιμετώπιση των εν γένει λειτουργικών της εξόδων. (**άρθρο 772**) Το ύψος της εν λόγω δαπάνης, όσον αφορά στην καταβολή επιδόματος θέσης ευθύνης στον προϊστάμενο αυτής

και στους τέσσερις (4) υπαλλήλους που ασκούν καθήκοντα προϊσταμένου Τμήματος, ανέρχεται στο συνολικό ποσό των **26 χιλ. ευρώ** περίπου.

10.α) Δαπάνη από την κάλυψη των εξόδων διεξαγωγής της διαδικασίας ηλεκτρονικής ψηφοφορίας στις αυτοδιοικητικές εκλογές και συγκεκριμένα από:

- τη σύσταση ειδικών εκλογικών τμημάτων για τη διεξαγωγή των αυτοδιοικητικών εκλογών με ηλεκτρονική ψήφο (προμήθεια ηλεκτρονικού εξοπλισμού), (**άρθρα 38 -40, 67**)

- τη δημιουργία, συντήρηση και λειτουργία ειδικής εφαρμογής για την εγγραφή σε ειδικούς εκλογικούς καταλόγους των εκλογέων που επιθυμούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα με ηλεκτρονική ψήφο, (**άρθρα 39 παρ.1 και 85 παρ.1**)

- την καταβολή αποζημίωσης στον Πρόεδρο και τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής καθώς και της Ειδικής Επιτροπής Αξιολόγησης του Λογισμικού Ηλεκτρονικής Ψήφου, όπως επίσης και στους δικαστικούς υπαλλήλους και στους υπαλλήλους που τυχόν συνεπικουρούν το έργο των εν λόγω επιτροπών (γραμματείς κ.λπ.). (**άρθρο 66**) Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής υλοποιείται κατά τον χρόνο διεξαγωγής των αυτοδιοικητικών εκλογών και θα προσδιοριστεί με την έκδοση της προβλεπόμενης κανονιστικής πράξης. (**άρθρο 85 παρ.6**)

β) Δαπάνη από την ανάπτυξη και λειτουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας δημοπρασιών, μέσω της οποίας διενεργούνται δημοπρασίες για την εκποίηση και την εκμίσθωση ακινήτων των δήμων και περιφερειών. (**άρθρα 596, 597 παρ.5**)

11. Δαπάνη στην περίπτωση κάλυψης πρόσθετου κόστους για τη δημιουργία, λειτουργία και συντήρηση των ηλεκτρονικών εφαρμογών:

- υποβολής υποψηφιοτήτων για τα συμβούλια νέων
- υποβολής αιτήματος δημοτικού δημοψηφίσματος συμβουλευτικού χαρακτήρα.

Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά και από την έκδοση των προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων. (**άρθρα 158, 173 παρ. 3 σε συνδυασμό με το άρθρο 182 παρ. 1 και 4**)

12. Ενδεχόμενη δαπάνη σε περίπτωση επιπλέον χρηματοδότησης των δήμων, πέραν της προβλεπόμενης εγγραφής των αντίστοιχων πιστώσεων στους προϋπολογισμούς αυτών, για τη διοργάνωση των δράσεων και πρωτοβουλιών των συμβουλίων νέων. (**άρθρο 156 παρ. 3 σε συνδυασμό με το άρθρο 182 παρ. 3**)

Οι προαναφερόμενες δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

13. Απώλεια εσόδων από την απαλλαγή της αντιμισθίας, των εξόδων παράστασης και των αποζημιώσεων που καταβάλλονται στα μνημονευόμενα αιρετά και μη αιρετά μέλη οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης από την

υποχρέωση καταβολής ψηφιακού τέλους συναλλαγής (ν.5135/2024). (**άρθρο 301 παρ. 10**)

14. Απώλεια δημοσίων εσόδων από την απαλλαγή από το(ν):

α) ψηφιακό τέλος συναλλαγής και τον φόρο δωρεών κάθε σύμβασης δωρεάς, των σχετικών συμβάσεων προμήθειας αγαθών ή παροχής υπηρεσιών και των εκδοθέντων αναφορικά με αυτές παραστατικών, (**άρθρο 737 παρ. 7**)

β) Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) της παράδοσης αγαθών και της παροχής υπηρεσιών από υποκείμενο στον φόρο προμηθευτή προς δωρητή, ο οποίος τα χρησιμοποιεί στο πλαίσιο σύμβασης δωρεάς που συνάπτει με δήμο, περιφέρεια ή νομικό πρόσωπο αυτών, (**άρθρο 737 παρ. 8**)

γ) φόρο εισοδήματος των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης, στον βαθμό που δεν είναι ενταγμένες στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και των επιχορηγήσεων προς εταιρείες που συστήνονται για τον θεσμό «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης». (**άρθρο 770 παρ. 2 και 3**)

15. Ενδεχόμενη μείωση εσόδων από τη μείωση του προστίμου που επιβάλλεται:

α) στους χρηματοδότες των συνδυασμών και των υποψηφίων περιφερειακών και δημοτικών συμβούλων σε περίπτωση παράβασης των ορίων χρηματοδότησης, (**άρθρο 93 παρ.4**)

β) στους υποψήφιους κατά την προεκλογική περίοδο που παραβιάζουν τις προβλεπόμενες απαγορεύσεις σχετικά με τις εμφανίσεις τους στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. (**άρθρο 97 παρ.3α**)

Οι ανωτέρω απώλειες εσόδων εξαρτώνται από πραγματικά περιστατικά και θα αναπληρώνονται από άλλες πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού.

II. Επί του προϋπολογισμού των ο.τ.α. α' και β' βαθμού και λοιπών ν.π.δ.δ., (φορείς Γενικής Κυβέρνησης) κατά περίπτωση

1. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού των περιφερειών Αττικής και Νοτίου Αιγαίου από την αύξηση του αριθμού των μελών των περιφερειακών συμβουλίων αυτών (από 85 σε 101 και από 45 σε 51, αντίστοιχα) και την ως εκ τούτου καταβολή της προβλεπόμενης αποζημίωσης για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις των εν λόγω συμβουλίων. (**άρθρα 33 και 58**). Η δαπάνη αυτή, όσον αφορά στην περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ανέρχεται στο ποσό των **9,7 χιλ. ευρώ**, ενώ για την περιφέρεια Αττικής εκτιμάται στο ποσό των **25,9 χιλ. ευρώ**, περίπου.

2. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού των περιφερειών από την αύξηση του αριθμού των αντιπεριφερειάρχων (συνολικά κατά 4 άτομα) με βάση τον αριθμό των περιφερειακών ενοτήτων. (**άρθρο 111 και 295 σε συνδυασμό με το**

άρθρο 305 παρ.1) Η εν λόγω δαπάνη θα καθοριστεί με την έκδοση της προβλεπόμενης κανονιστικής πράξης.

3. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού των αναπτυξιακών οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης από τη διατήρηση τυχόν προσωπικής διαφοράς που προκύπτει από την ένταξη του τακτικού προσωπικού των αναπτυξιακών οργανισμών στις διατάξεις του ν.4354/2015. **(άρθρο 291)**

4. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού των περιφερειών από τη σύσταση/πρόβλεψη θέσης μετακλητού ειδικού γραμματέα σε κάθε περιφέρεια (πέραν της Περιφέρειας Αττικής που ήδη υφίσταται η εν λόγω θέση) και την ως εκ τούτου κάλυψη του κόστους των αποδοχών αυτού σε ποσοστό 60% επί της αντιμισθίας του περιφερειάρχη και με δυνατότητα αναπροσαρμογής αυτών με την έκδοση της προβλεπόμενης κανονιστικής πράξης. **(άρθρο 302 παρ. 7 περ. β και παρ. 8 σε συνδυασμό με το άρθρο 305 παρ. 4)**

5. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων από τον επανακαθορισμό των αποδοχών των γενικών γραμματέων αυτών (αυξάνονται στα 2/3 της αντιμισθίας του δημάρχου αντί του 65% που προβλέπεται σήμερα). **(άρθρο 302 παρ. 7 περ. α και παρ. 8 σε συνδυασμό με το άρθρο 305 παρ.4)**

6. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού των συνδέσμων των ο.τ.α. από την πρόβλεψη θέσης μετακλητού γενικού γραμματέα και την ως εκ τούτου κάλυψη του κόστους των αποδοχών αυτού σε ποσοστό επί της αντιμισθίας του δημάρχου ή του περιφερειάρχη, κατά περίπτωση, με δυνατότητα αναπροσαρμογής αυτών κατά την έκδοση της προβλεπόμενης κανονιστικής πράξης. **(άρθρο 302 παρ. 8 και 13 σε συνδυασμό με το άρθρο 305 παρ. 4)**

7. Ετήσια δαπάνη από τη σύσταση, σε κάθε δήμο και περιφέρεια, επιτροπής κρίσης καλλιτεχνικών έργων, η οποία υποκαθιστά το έργο των οργάνων διενέργειας των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων της παρ. 1 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016. **(άρθρο 627)**

8. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων, των περιφερειών και των νομικών προσώπων αυτών από την καταβολή διαφοράς αποδοχών στους συνεργάτες των δημάρχων, των περιφερειάρχων και των προέδρων των νομικών προσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης, λόγω επανακατάταξης αυτών στα οριζόμενα μισθολογικά κλιμάκια των μνημονευόμενων κατηγοριών. **(άρθρο 771)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από τον αριθμό και την κατηγορία των συνεργατών.

9. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων και των νομικών προσώπων αυτών, από τη σύσταση:

- θέσεων τακτικού προσωπικού, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, οργανικών θέσεων για τη στελέχωση των λειτουργούντων δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, **(άρθρο 759)**

- επιπλέον θέσεων τακτικού προσωπικού, κατηγορίας ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ, σε οποιαδήποτε υπηρεσιακή μονάδα τους, με σχέση εργασίας ι.δ.ο.χ., στους αναφερόμενους κλάδους και ειδικότητες. **(άρθρο 768)**

Η εν λόγω δαπάνη θα υλοποιηθεί κατά τον χρόνο πλήρωσης των θέσεων τακτικού προσωπικού που συστήνονται.

10. Δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων και των περιφερειών από την κάλυψη του πρόσθετου κόστους δημοσίευσης των αποφάσεων κανονιστικού περιεχομένου δημοτικών και περιφερειακών συμβουλίων, καθώς και αποφάσεων που απορρέουν από το τεκμήριο καθημερινότητας, το ύψος της οποίας εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός αποφάσεων, έκτασης κειμένου κ.λπ.). **(άρθρα 133, 134, 317 σε συνδυασμό με το άρθρο 310)**

11. Δαπάνη των δήμων από τη διενέργεια μεταφορών για μετακίνηση και άλλων ομάδων πολιτών / φορέων (φοιτητές, αθλητικοί και πολιτιστικοί σύλλογοι, κ.ά.) και την ως εκ τούτου κάλυψη του συνεπαγόμενου αυξημένου κόστους-μετακίνησης. **(άρθρο 347)**

12. Δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων από τη χορήγηση εφάπαξ χρηματικού βοηθήματος στις περιπτώσεις γέννησης τέκνου μόνιμων κατοίκων και δημοτών. **(άρθρο 525 παρ.4)**

13. Δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων και των περιφερειών από τη διεύρυνση της δυνατότητας απευθείας μίσθωσης ακινήτων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρο 554)**

14. Δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων και των περιφερειών από την κάλυψη του κόστους:

α) χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) για τις ανάγκες λειτουργίας τους, την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και την επικοινωνία τους με φυσικά και νομικά πρόσωπα ή οντότητες, **(άρθρο 738)**

β) που προκύπτει από τη(ν):

- αύξηση των ποσοτήτων καυσίμων που καταναλώνονται από τα επιβατικά υπηρεσιακά αυτοκίνητα, τις μοτοσυκλέτες, τα ηλεκτροκίνητα ή υβριδικά οχήματα των δήμων και των περιφερειών, στις εκτός έδρας μετακινήσεις τους, **(άρθρο 746 παρ. 1)**

- εξαίρεση από τον περιορισμό της κατανάλωσης καυσίμων στις εκτός έδρας μετακινήσεις τους, των υπηρεσιακών οχημάτων των δημάρχων και των περιφερειάρχων, των υπηρεσιακών οχημάτων και μηχανημάτων των δήμων και των περιφερειών, καθώς και των λεωφορείων της δημοτικής συγκοινωνίας, **(άρθρο 746 παρ. 3)**

γ) εγκατάσταση συστήματος ή συσκευών παρακολούθησης και καταγραφής χιλιομέτρων στα ανωτέρω οχήματα, **(άρθρο 746 παρ. 5)**

δ) θέσπιση διαδικασιών συμμετοχής των κατοίκων στις υποθέσεις των ο.τ.α., μέσω διαβουλεύσεων, τοπικών δημοψηφισμάτων και αναφορών. **[άρθρο 755 (εσωτ. άρθρο 2)]**

15. Δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων και των νομικών προσώπων αυτών από την παράταση των συμβάσεων εργασίας ι.δ.ο.χ., ετησίως για διάρκεια έως δώδεκα (12) μηνών, έως το σχολικό έτος 2028 – 2029, σε δημοτικούς παιδικούς, βρεφικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς. **(άρθρο 767)**

Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός υπαλλήλων, χρονική διάρκεια παράτασης κ.λπ.).

16. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού των περιφερειών από τη δυνατότητα αναπροσαρμογής των ανώτατων ποσοστών των αποδοχών των εκτελεστικών γραμματέων αυτών. **(άρθρο 302 παρ. 7 περ. β και παρ. 8 σε συνδυασμό με το άρθρο 305 παρ.4)**

17. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων και των περιφερειών από την κάλυψη του μισθολογικού κόστους του προσωπικού των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου τοπικής αυτοδιοίκησης, συμπεριλαμβανομένων των Δ.Ε.Υ.Α., καθώς και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου τοπικής αυτοδιοίκησης, που δεν ανήκουν στους φορείς γενικής κυβέρνησης, σε περίπτωση που λύονται και το πάσης φύσεως προσωπικό τους καθίσταται προσωπικό των οικείων δήμων και περιφερειών. **(άρθρα 208 εδάφιο γ, 257 παρ. 6 και 287)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός υπαλλήλων, ύψος αποδοχών κ.λπ.).

18. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων και των περιφερειών σε περίπτωση αύξησης του ύψους της αντιμισθίας, που λαμβάνουν τα δικαιούχα πρόσωπα. **(άρθρα 295, 301 σε συνδυασμό με το άρθρο 305 παρ.1)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά και θα προσδιοριστεί κατά την έκδοση της προβλεπόμενης κανονιστικής πράξης.

19. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων και των περιφερειών από την τυχόν αύξηση του ύψους των εξόδων παράστασης που καταβάλλονται στα δικαιούχα πρόσωπα, τα οποία λαμβάνουν τη συγκεκριμένη παροχή αποκλειστικά για μια εκ των ιδιοτήτων που κατέχουν. **(άρθρα 296, 301 παρ. 1, 2 σε συνδυασμό με το άρθρο 305 παρ. 2 και 3)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά και θα προσδιοριστεί κατά την έκδοση της προβλεπόμενης κανονιστικής πράξης.

20. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων από τη δυνατότητα σύστασης επιτροπών αποφασιστικού χαρακτήρα των δημοτικών συμβουλίων και την καταβολή αποζημίωσης στα μέλη, λόγω της συμμετοχής τους στις συνεδριάσεις των επιτροπών αυτών. **(άρθρα 130, 299 παρ. 1 περ. γ)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός μελών, συνεδριάσεων κ.λπ.) και θα καθοριστεί με την προβλεπόμενη κανονιστική πράξη με ανώτατο όριο **30 ευρώ**, ανά συνεδρίαση.

21. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού των αναπτυξιακών οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης από την κάλυψη του μισθολογικού κόστους του προσωπικού των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου τοπικής αυτοδιοίκησης, το οποίο καθίσταται αυτοδίκαια τακτικό προσωπικό αυτών, μετά την τυχόν μετατροπή/συγχώνευση των ανωτέρω νομικών προσώπων σε αυτούς. **(άρθρο 208)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά, θα καλυφθεί από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού και θα προσδιοριστεί κατά την επέλευση των ως άνω μετασχηματισμών.

22. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων, από την αύξηση του αριθμού των προβλεπόμενων θέσεων συνεργατών στον βαθμό πλήρωσης του ανώτατου αριθμού αυτών. **(άρθρο 303 παρ. 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 771)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εκτιμάται στο ποσό των **6,5 εκ. ευρώ** για τη σύσταση ογδόντα (80) επιπλέον θέσεων συνεργατών.

23. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων και των περιφερειών από την πρόβλεψη μιας (1) επιπλέον θέσης συνεργάτη για τη διευκόλυνση της άσκησης καθηκόντων αιρετών προσώπων με αναπηρία. **(άρθρο 303 παρ. 3 σε συνδυασμό με το άρθρο 771)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

24. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού των περιφερειών από:

- τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο υφιστάμενων δημοτικών επιχειρήσεων με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού, μέσω εισφοράς περιουσιακών στοιχείων ή άλλης συμμετοχής,
- την κατάρτιση οικονομικοτεχνικής μελέτης για τη συμμετοχή τους στις ανωτέρω επιχειρήσεις και
- τη δυνατότητα ετήσιας επιχορήγησης των εν λόγω επιχειρήσεων, κατά το ποσοστό συμμετοχής τους σε αυτές. **(άρθρο 281)** Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (ποσοστό συμμετοχής, ποσό επιχορήγησης κ.λπ.).

25. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού των περιφερειών από τη ρητή πρόβλεψη δυνατότητας κάλυψης της δαπάνης κηδείας περιφερειαρχών και όσων κατείχαν το αξίωμα αυτό. **(άρθρο 301 παρ. 9)**

26. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων:

- α)** στις περιπτώσεις που εγγυηθούν δάνεια των Δ.Ε.Υ.Α. που δεν ανήκουν στους φορείς γενικής κυβέρνησης και οι τελευταίες δεν καταβάλουν τα τοκοχρεολύσια. **(άρθρο 268 παρ. 4 και 5)** Το ύψος της συγκεκριμένης δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά και δεν δύναται να προσδιοριστεί.
- β)** στην περίπτωση επιχορήγησης, κατ' εξαίρεση, των οικείων Δ.Ε.Υ.Α που δεν ανήκουν στους φορείς γενικής κυβέρνησης, για τις οφειλές τους προς παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας διάθεσης, εντός του οριζόμενου χρονικού διαστήματος και κατά προτεραιότητα,

μέρους της ως άνω επιχορήγησης για την εξόφληση των αντίστοιχων ληξιπρόθεσμων οφειλών των Δ.Ε.Υ.Α. που εντάσσονται στην Ε.ΥΔ.Α.Π. είτε στην Ε.Υ.Α.Θ. (**άρθρο 274 παρ.1 σε συνδυασμό με το άρθρο 286 παρ. 7**) και

γ) από τυχόν προσχώρησή τους, ως εγγυητές, σε συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου των οικείων ως άνω Δ.Ε.Υ.Α., με αποτέλεσμα να ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για οποιαδήποτε τυχόν οφειλή δημιουργηθεί από αυτές. (**άρθρο 274 παρ. 4**)

Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

27. Ενδεχόμενη δαπάνη των δήμων από την ανάληψη και άσκηση των αρμοδιοτήτων που απορρέουν από το τεκμήριο της καθημερινότητας και τη συνεπαγόμενη αντιμετώπιση του σχετικού κόστους. (**άρθρο 317**)

28. Ενδεχόμενη δαπάνη των δήμων και περιφερειών στην περίπτωση σύστασης:

- ειδικής υπηρεσίας, επιπέδου Τμήματος, για την αντιμετώπιση ειδικών υπηρεσιακών αναγκών καθώς και κοινής υπηρεσίας για την άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων και την ως εκ τούτου αντιμετώπιση των εξόδων λειτουργίας αυτών, για το χρονικό διάστημα λειτουργίας τους, (**άρθρα 327, 328**)

- κοινής θέσης θεματικού διευθυντή και την ως εκ τούτου χορήγηση του επιδόματος θέσης ευθύνης. (**άρθρο 329**)

Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμό συνιστώμενων υπηρεσιών και θέσεων, διάρκεια λειτουργίας κ.λπ.). Ενδεικτικά, η δαπάνη από τη χορήγηση των επιδομάτων θέσης ευθύνης επιπέδου Τμήματος και Διεύθυνσης, ανέρχεται κατ' άτομο, στο ποσό των **4,5 χιλ. ευρώ** και **7 χιλ. ευρώ**, περίπου, αντίστοιχα, ετησίως.

29. Ενδεχόμενη δαπάνη των δήμων και περιφερειών σε περίπτωση σύναψης:

- σύμβασης έργου με υπάλληλο άλλου δήμου ή περιφέρειας ή υπάλληλο των νομικών τους προσώπων και τη συνεπαγόμενη καταβολή αμοιβής σε αυτόν, (**άρθρο 330**)

- συμβάσεων με φορείς της κοινωνίας των πολιτών και την ενδεχόμενη καταβολή αμοιβής στον φορέα στον οποίο ανατίθενται δράσεις επικουρικού χαρακτήρα για τη λειτουργία μιας κοινωνικής δομής. (**άρθρο 332**)

Η ανωτέρω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμό και όρους συναπτομένων συμβάσεων κ.λπ.).

30. Ενδεχόμενη δαπάνη των δήμων από τον επανακαθορισμό των ορίων που προσδιορίζουν, ανά πληθυσμιακή κλάση, τον αριθμό του προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας στον εκάστοτε δήμο και την ως εκ τούτου δυνατότητα πραγματοποίησης αυξημένων προσλήψεων δημοτικών αστυνομικών. Σημειώνεται ότι δεν προκαλείται επιπρόσθετη δαπάνη στον προϋπολογισμό της Γενικής Κυβέρνησης, καθόσον οι προσλήψεις των δημοτικών αστυνομικών εντάσσονται στον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων του άρθρου 51 του ν. 4622/2019. (**άρθρο 357**)

31. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού των περιφερειών από την καταβολή αμοιβής σε εξωτερικούς συνεργάτες και λογιστικά γραφεία, στα οποία αναθέτουν τη διεξαγωγή των απαραίτητων εργασιών για την εφαρμογή του Λογιστικού Πλαισίου της Γενικής Κυβέρνησης, σε περίπτωση ανεπάρκειας του προσωπικού τους. **(άρθρο 379)**

32. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων, στην περίπτωση χορήγησης βραβείων, χορηγιών και ενισχύσεων σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και σε οργανισμούς εντός των ορίων χωρικής αρμοδιότητάς τους, εφόσον δεν είναι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. **(άρθρο 527 παρ.1)**

33. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων, των περιφερειών και των νομικών προσώπων αυτών σε περίπτωση:

α) καταβολής επιχορήγησης:

- και στις υπηρεσίες των πρωτοβάθμιων δομών, εφόσον δεν είναι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, για την κάλυψη των δαπανών καυσίμων των οχημάτων τους που μεταφέρουν ιατρονοσηλευτικό προσωπικό σε απομακρυσμένες περιοχές, **(άρθρο 528)**

- για την κάλυψη των δαπανών μίσθωσης ακινήτων για χρήση από τους δικαιούχους φορείς (υπηρεσίες πρωτοβάθμιων δομών υγείας στον βαθμό που αυτές δεν είναι Φορείς Γενικής Κυβέρνησης), **(άρθρο 528)**

β) παροχής δωρεάν σίτισης και καταλύματος διαμονής ή μηνιαίου χρηματικού επιδόματος προς τούτο και στους νεοδιόριστους εκπαιδευτικούς για το οριζόμενο χρονικό διάστημα. **(άρθρο 529 παρ.1δ)**

34. Ενδεχόμενη δαπάνη των δήμων από:

- την ανάθεση στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) των αναγκαίων εργασιών για τη μεταβίβαση, μεταγραφή και έκδοση ηλεκτρονικής ταυτότητας κτηρίου σχολικής περιουσίας των δήμων, κατόπιν σύναψης προγραμματικής σύμβασης μεταξύ του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τ.Ε.Ε. και της Κ.Ε.Δ.Ε., **(άρθρο 598)**

- τη δυνατότητα των δήμων, περιφερειών και των νομικών τους προσώπων να ασφαλίζουν τα περιουσιακά τους στοιχεία, καθώς και την αστική τους ευθύνη εκ των δραστηριοτήτων που συντελούν στην εκπλήρωση των σκοπών τους, **(άρθρο 600)**

- τη δυνατότητα συμμετοχής και πιστωτικών ιδρυμάτων στις προγραμματικές συμβάσεις δήμων, περιφερειών και λοιπών φορέων. **(άρθρο 654)**

35. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων, των περιφερειών και των νομικών προσώπων αυτών σε περίπτωση:

α) απόδοσης ποσού στον προσφεύγοντα ίσου με το ύψος του παραβόλου που καταβλήθηκε, σε περίπτωση που η ασκηθείσα ειδική διοικητική προσφυγή γίνει δεκτή από τον Επόπτη, **(άρθρο 692 παρ. 3)**

β) αναδοχής των σχετικών συμβολαιογραφικών εξόδων που βαρύνουν τον δωρητή ακινήτου. **(άρθρο 737 παρ. 4)**

36. Ενδεχόμενη πρόσθετη δαπάνη του προϋπολογισμού των δήμων και των περιφερειών, σε περίπτωση καθορισμού επιπλέον αμοιβής ωριαίας απασχόλησης των πληρεξούσιων δικηγόρων που διορίζονται από αυτούς. **(άρθρο 730)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

37. Ενδεχόμενη δαπάνη / απώλεια εσόδων του προϋπολογισμού των δήμων και των νομικών προσώπων αυτών, από τη δωρεάν παραχώρηση χώρων για τη στέγαση υπηρεσιών πιστωτικών ιδρυμάτων και παρόχων ταχυδρομικών υπηρεσιών, καθώς και από την κάλυψη τυχόν δαπανών λειτουργίας αυτών. **(άρθρο 734)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης / απώλειας εσόδων εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (παραχώρηση χώρων, χρόνος χρήσης αυτών, λειτουργικές δαπάνες που προκύπτουν από τη χρήση κ.λπ.).

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις των προϋπολογισμών των ο.τ.α. α' και β' βαθμού και των νομικών προσώπων αυτών, κατά περίπτωση.

38. Ενδεχόμενη μείωση εσόδων των δήμων λόγω της εισαγωγής ανώτατων ορίων σε κάποιους από τους συντελεστές του ενιαίου τέλους καθαριότητας – φωτισμού (Τ.Κ.Φ.). **(άρθρο 389 παρ.1)**

39. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων των δήμων και των περιφερειών λόγω της μείωσης ή διαγραφής των τόκων και προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής και των προστίμων καθώς και της διαγραφής ποσοστού της κύριας οφειλής, για τους δικαιούχους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, σε περίπτωση λήψης σχετικής απόφασης από τα αρμόδια όργανα. **(άρθρο 513 παρ.4)**

Οι ανωτέρω απώλειες εσόδων θα αναπληρώνονται από άλλες πηγές εσόδων των προϋπολογισμού των ο.τ.α. α' και β' βαθμού και των νομικών προσώπων αυτών, κατά περίπτωση.

III. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και επί του προϋπολογισμού λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση

1. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.) από τη συγκρότηση Κεντρικής Δομής Υποστήριξης ως αυτοτελούς υπηρεσίας της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε. και την ως εκ τούτου κάλυψη των σχετικών λειτουργικών εξόδων. **(άρθρο 340, παρ. 2)** Η σχετική δαπάνη εκτιμάται κατ' ανώτατο όριο στο ποσό των **200 χιλ. ευρώ**, σε ετήσια βάση και χρηματοδοτείται από τους Κ.Α.Π. των ορεινών και νησιωτικών δήμων που υποστηρίζονται από την Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε..

2. Δαπάνη του προϋπολογισμού του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) από την πρόβλεψη ότι αναγνωρίζονται ως

πλήρεις για όλες τις συνέπειες, οι θητείες των αυτοδιοικητικών αρχών που εγκαταστάθηκαν για τις μνημονευόμενες αυτοδιοικητικές περιόδους και την ως εκ τούτου αναγνώριση πλασματικού χρόνου στη χορήγηση συντάξεων στα εν λόγω αιρετά όργανα. **(άρθρο 86 παρ.3)**

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση.

3. Απώλεια δημοσίων εσόδων και εσόδων ασφαλιστικών φορέων, δήμων, περιφερειών και νομικών προσώπων αυτών, κατά περίπτωση, λόγω της απαλλαγής των χρηματικών επιχορηγήσεων και βοηθημάτων που παρέχουν οι δήμοι στους οριζόμενους δικαιούχους - δημότες λόγω γέννησης τέκνου, από φόρους, κρατήσεις και λοιπές μνημονευόμενες επιβαρύνσεις. **(άρθρο 525 παρ.5)**

Η ανωτέρω απώλεια εσόδων θα αναπληρώνεται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση.

Τα ανωτέρω οικονομικά αποτελέσματα εξαρτώνται από πραγματικά περιστατικά και από την έκδοση των προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων.

Αθήνα, 10 Ιουνίου 2026

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Κ. ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Θ. ΛΙΒΑΝΙΟΣ